

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.
A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Iziasz svaku nedelju
Cena mu je:
Na cjo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr
Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredništvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela u Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP I NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. — IZLAZI SVAKU NEDELJU

A dyphtheritis Muraközben.

(Nem orvosi értekezés.)

Rettenetes ezen betegség, mert határt nem ismer; borzasztó mert áldozatait kérelhetlenül szedi; lesújtó, mert a reményteljes ifjuság szép zsenge viragait kiméletlenül megsemmisíti. Ezt már jóformán tudja mindenki részint szomorú tapasztalásból, részint ugyan e becses lapban közzétett szakértői (orvosi) közleményekből.

A népet oktatni, felvilágosítani, ez legnemesebb törekvése, de egyszerűsággal főhivatása s kötelessége a vezérő elemeknek. Hisz, a legrégebbi könyv, a szent írás is arra tanítja s buzdítja az embert, hogy „segíts magadon s megsegít az Isten is“. Meg kell nyerni a gyámoltalan földmivest arra, hogy ezen igazság után indulva, készséggel s bizalommal forduljon azokhoz kik képesítésüknél fogva hivatva betegség idején neki segítségére lenni, nem pedig nyilvánosan prostituálva egy egész összességet, csak nagyobb elkedvetlenítést s bizalmatlanságot okozni. Ha már a szegény földmivelő olvasván a neki szánt tanácsadó közleményt, panaszkodik, jaj, de csúnyául írtak rólunk! lehet-e elvárni tőle, hogy készséggel s bizalommal keresi föl azokat, kiket megszegyenítőinek tart, és használhat-e akkor a beteglátogató lelkes unszólása, hogy miért nem hívnak hát orvost már, midőn attól tart és fél, hogy mit találna még csak ő nála mondani az orvos. Azért ily esetekben mit tesz nek? Egyet néznek, vállat vonnak, gondolják a magukét és bízzák a betegséget a jó Istenre, vagy pedig kuruzslóra.

Igy nem régen egy világra bocsátott közleményben a máczineczzi fura piszoktanácsjaként lett feltüntetve úgy, hogy aki ezen fura helységeit nem ismeri, egy undor ronda népnek képzelheti a Felső Muraköz lakosságát, és kénytelen ezen közlemény után azt gondolni, hogy az itteni dyphtheritis pusztításnak ugyancsak „egyedüli“ oka ebben rejlik.

Hogy a tisztaság az egészségnek egyik főkélléke, azt okos ember nem fogja tagadni. Lássuk azonban, vajon a nálunk pusztító e borzasztó csapásnak ennek hiánya e az — egyedüli oka?

A lakások (kevés kivétellel már) téglaházak, jobbra padlózott közönségesen négy 1-mteres (vagy legalább 70—80 cm-es) ablakkal ellátott 8 m magas, 4—5 m széles és hosszú egy földmives igényeinek megfelelő első szobával, kényelmes konyhával, egy kisebb hátulsó szobával, kamrával stb.

Husz harmincz évvel ezelőtt ki beszélt még dyphtheritisről? Senki. Aigh na torokgyík) volt az ismert veszedelmes torokbetegség. Pedig orvosi állítás szerint nem egy s ugyanaz e két baj. És ennyi év előtt látta volna csak valaki a falusi házakat a földmives számos tagjait, (nem lévén még úgy elosztva, mint most), a kénytelen nélküli alacsony viskókban, ezek belsejét s környékét, de meg a nép öltözködését is: akkor ugyan azt kérdehetné, miképen lehet hát az, hogy ily körülmények közt nem létezik dyphtheritis? No, de tegyük fel, hogy volt, de még nem ismerték, és azért nem is ügyeltek annyira rá; most azonban ismervén a baj természetét, ismerik annak okát is; és ez

(az említett közlemény szerint) „egyedüli“ a falusi lakások hiányában rejlik. Hogyan lehet már most mégis az, hogy éppen oly háznál, hol amint állítva volt, alig 5—6 lépésre van a lakosztály bejárásától a szerencsétlen (!) trágyadomb, bent a lakosztályban pedig a dohos, romlott levegő, csak most lett okozója két 12 s 16 éves ifjú élet halálának, holott ennyi évig sem az egyik sem a másik nem volt ártalmas nekik, kik ezen házban nevelkedtek s felnőttek. De oda lett hurczolva az anyag. Igen ám, de akkor már nem a trágyadomb stb az egyedüli oka a bajnak, hanem ott van a másik, talán „főok“ az elhurczolás. Erre már azt lehet mondani: hic rodus, hic salta! —

A közeli trágyadomb és a lakosztály többi hiányai bizony nem okozzák a legjobb szobalevegőt (s bár e tekintetben az elmaradottaknál is jobbulás történnék), de hogyan van aztán az, hogy egy majorban, a hol mindjárt a cselédség egyik lakosztálya mellett van legalább is egy akkora trágyadomb mind egy község „összes“ trágyadombjai, hol csak a négy cselédszobában legalább harmincz személy több családot képezve, 10—15 gyermekkel lakik és ahol a szobalevegő tekintetében kivált azért, mivel az ablakok egy része a trágyadomb felé nyílván, meg van „a sok kívánni való“, és hála Istennek! eddig még csak betegedés sem történt. Talán azért, mivel félre esik, vagy azért, mivel más intézkedés fogantatott? Ekkor hát a dyphtheritis pusztításnak nem egyedüli oka a trágyadomb stb, hanem más is lehet, mire éppen e sorok célozni akarnak: és akkor kár egy összeséget megbélyegezni annál inkább, minthogy már nem csak Felső Muraközben, hanem egész Zalaiban rémit a pusztító baj.

Ne feledjük különben, hogy a falusi egyszerűségében nevelt s felnőtt földmives-nép oly kényes természetű volna, hogy annak egyhamar minden megérthatna. Persze jobb volna, ha minden lakás tündökölnék a tisztaságtól.

Vessünk most egy pillantást az uri osztályra. Ennél bizonyára meg vannak a tisztaság minden kéllékei. Itt nem létezik trágyadomb, itt megvannak a megkívánt nagy ablakok, rendes szellőztetés, a gyermek legnagyobb tisztántartása (fürdőzés, többszöri átöltöztetés stb). — és sajnos e szörnyű betegség ide is csak igen gyakran beállit. No de legnagyobb része az uri betegeknek megmentetik. Miért? Mert megvan az utána nézés és az orvos ugyszólván ott virraszt a betegnél. Ennek hiánya talán a másik főoka a betegség pusztításának. Hanem hát a trágyadomb stb az játsza a főszerepet a földmives osztálynál. Pedig bizony megemlíthetem, hogy egyik községünkben épen oly háznál történt az első ily haláleset, hol egy földmiveshez illően megvan a legnagyobb rend a háznál, ugymind: a végzetes trágyadomb jó távol, szép téglá épület. 1 mteres ablakok, kevés személy, táplálkozás jó, és végre orvosi szer, de utánnanézés és orvosi felügyelet az nem volt. — Hja, hát miért nem vitette ki az orvost? Igen, de 5 frt a vizit és 5 frt a fiakerért ez már bizony sok még a legjobbmódú földmivesnek is. Paraszt kocsin pedig a világért sem menne ki. Ez olyanforma, mint más szemében látni a szalvétát, de magában nem a gerendát.

Hát az orvosi szerrel, hogy vagyunk? Az egyik ur használ: tudja az Isten mit, a másik mást a harmadik jeget, a negyedik sósvíz gőz belehelést. A nép pedig, tapasztalt tény) hogy úgy mondom, mintegy ösztönszerűleg elkezd használni gargarismus gyanánt a pálinkát, hébe hóba egyet nyelvében is belöle, és ime, kigyógyul egyik, kigyógyul másik utóljára sok. Azért másutt is alkalmazandók ezen házi szer, mert ajánlva előbb nem volt), utánna járnak a pálinkának, de miután sehol sem kaphatják (most hiszen már van elég), vesznek spiritust, és különös, látják, hogy ez is használ.

Nem lehet bizony az egész felelősséget csak a népre magára tölteni okul adván a falusi körülmények gyenge oldalait a betegség terjedésének.

Azt elhiszem, hogy az olyan orvos, aki mielőtt a beteghez belépne megáll az ajtó küszöbén, és kitáratja az ablakokat, mert a rossz levegő (?) megérthatna — öneki, de nem a betegnek; vagy pedig belépve uribeteg szobájába, odakap orrához prűszköl-tetvén azt, mintha galvanisticus rángatózó-sokba esett volna vagy pedig meglátogatván uri himlőbeteget kinek majd szétreped a feje a nagy fájástól, füstöli szivarával, hogy a szegény alig tud lélekzetet venni pedig agyan máskor nem szokott ilyesmivel élni: ilyen ur természetesen csak piszkot láthat a szegény falusi háznál, és semmit mást. Tisztelet a kívátnak, hisz a példabeszéd is azt mondja: akinek nem az inge az ne vegye magára.

Sok szónak sok lármának, és csak csupa tanácsadásnak kevés a haszna hanem tetnek és buzgó igyekezetnek van eredménye. Fertőtlenítés maguknál a betegeknek és az elhaltaknál többet érne, mint a sok szószaporítás. Ez nem az én gondolatom hanem egy tapasztalt illetékes egyéné.

A kis szikrát könnyen elfojthatom egy ujjal; de a lángba borult házat már csak nagy erőmegfeszítéssel oltthatni el. Egy két ily betegedés felmerül énel, hiszem, erőlyes közbenlépés által a baj könnyen lett volna elnyomható, de 38 haláleset után már, úgy szólván, lehetetlenség azt izolálni. Nem egy szer hallottam illetékes egyéntől mondani: de hát nem történik semmi. De mégis meg volt a nagy lótság futás.

Ezek után kérem e sorok m. t. olvasóját, kivált azt, akinek még nem volt alkalma Muraközünk felő vidékét látni, ne képzelje ezt, s ebben megrótt fáránkat olvasson tisztátalannak, hogy akárhol — odaragadna az ember. Trágyadomb, hol közelebb, hol távolabb a lakosztályoktól volt is meg lesz is; és annak „éktelen“ nagysága jó jele a szorgalmas gazdának. Nem rég olvastam egy német földmivesről, hogy elmenvén egy másik földmives udvara mellett, föltűnt neki a magas nagy trágyadomb, mire odaszól a velemenő fiához: „Tú púa, da wärs guat aini hairatu!“ — Unus sic, alter sic! —

Szokás mondani: kinek a háza ég, az szokott legjobban lármázni. Az szent igaz. Nem is tagadom, hogy itt ott egyes házaknál a kifogásolt dolgokban nem volna a „sok kívánni való“, de az egész összességre nézve mondhatom s állítom is, hogy meg van a meglehetősen rend és tisztaság.

Ezzel: „Clara pacta boni amici“

—1—n.

Két párbaj.

(Igaz történetek.)

„Nincs regény, amely izgatóbb részekkel bír, mint az — élet —, az emberismerők ezt hiszik és vallják — s igazuk van.

A kényelmesen butorozott elfogadóterem alacsony divánján szép fiatal nő ül. A hölgy még nincs harminczéves, a huszonötödik tavaszt azonban már élvezte. Pompás haja vöröses, alakja telt, ajkain csábító kacér mosoly játszik. Előtte a csupán arasznyi magas zsámolyon, melyen kissé nagy lábait nyugtatja, csinos fiatal ember foglalt helyet, aki lángoló tekintetével a szép asszonyra. Mindketten hallgatnak, de ragyogó szemek a legérthetőbb párbeszédet folytatják: a néma társalgást. Egyszerre mintegy önfeladtságból a szép asszony ölébe ejti balkezeit. Az ifjú mohón kap a finom, fehér, gondozott kezecské után és ajkaihoz emelve azt, csóktengerben fürösztö. A szép asszony ellentállás és szó nélkül engedi át kezét az ifjunak, még jobban fénylő szemei mintegy azt mondják neki: „Csókold, csókold kezem, míg alkalmad nyilik erre.”

A két fiatal szerelmes kizárólag egymással foglalkozik, ez okból nem veszik észre, hogy a terem oldalajtáját hevesen szakitja föl valaki, és a nyitott ajtó mögött a küszöbön áll — a férj.

A szép asszony éles sikolyt hallat, az ifjú pedig zavarodva bocsátja el a kis kezét s aztán gyorsan ugrik föl és daczosan lép a terembe lépő fiatal ember elé, aki sértő lenézéssel méri tetőtől-talpig neje udvarlóját.

— Grófné kérem, távozzék lakosztályába, — töri meg a kinoshatású csöndet a férj. Mire a szép asszony minden szó nélkül engedelmeskedik férjének, urának.

— A gróf rendelkezék velem, — e szavakkal fordul az ifjú nála néhány évvel korosabb társához — minden föltételét már előre is elfogadva, készséges szolgálatára álllok.

— Ez természetes — válaszol gunyosan a fiatal gróf, miközben újból lenézőleg méregeti a meglepett udvarlót.

Másnap reggel a kastélyból gyalog indult ki egy hat férfiuból álló kis társaság a közel fekvő nyíresbe: a gróf, a fiatal ember, négy segéd (szomszédos földbirtokosok) s két katonatorvos, kiket a nem távol épült városból kérést a háziur magához. A segédek vitték a kardokat, míg az orvosok mindegyike kis dobozt szoritott hónalj alá, melyben a sebészszerszók voltak.

A párbaj feltételei, természetesen, nagyon szigorúak voltak: küzdés a végkimerülésig. Öt perc múlva derekas vértócsa borította a színpályát: a gróf hatalmas „cercle” vágással fölhasította ellenfele altestét.

A fiatal ember nagy sebe halálos, de azért a sebesültnek kilátása volt, hogy ifjúságának ereje pár napig életben tartja őt. Ezt fölhasználván edes atyja egyik birtokára vitette magát. Néhány nap múlva azután a hírlapok „urbi et orbe” kürtölték, hogy N. N., a reményteljes ifjú, hirtelen kimúlt.

Mikor a szép asszony értesült imádója vézélyes megsebesüléséről, kissé megrázkodott, midőn elhunytáról olvasott, már meg sem rázkodott. Ilyen a legtöbb asszony, e kérdésre: Ki a nagyobb? rendesen azt felelik magoknak: „Az élő.”

Mintaképe a férfiaknak. Ez oly dicséret ugyan, melynél nagyobbat nem mondhatni férfiról, bár legyen az uralkodó, de jóbarátomnál föltétlenül megérdemelt. Már két ízben voltam oly szerencsés, hogy avval tisztelt meg, miszerint pár bajsegédének szólított föl. Első ízben, karácsonykor lesz öt éve, a fővárosból táviratilag hitt egyik nagyobb vidéki városunkba. Két fiatal lovassági tartalékos-tisztecske a vendéglő asztalánál nyilvánosan kigúnyolt egy lánykát, aki szeszélyből fiúöltönyben fényképezte le magát. E lánykát jóbarátom ismerte, nagyrabecsülte, tisztelte, s így elakarta a henczegő tisztecskéket hallgattatni és gunyolódásukért meg akarta őket büntetni. Mind ezt csak a párbaj után tudtam meg segéd társamtól, mert feltűntek e párbajok okául azt jelölte meg: „Ellenfeleim orra nem tetszett nekem.

E két párbaja jutott eszembe, mikor pár nap előtt belép hozzám jóbarátom és fölker, hogy intézzem el, mint egyik párbajsegéde, bizonyos ügyét.

— Mi e párbajod oka? — kérdezém őt.

— Egy hölgyet, akit ismerek, rágalmozott valaki, ez okból azt mondtam neki, persze! minden feltűnést kerülve, hogy nevétségessé tette magát a francziák iránti túlzottan kifejezett politikai rokonszenve által.

— És te, akinek hazánk, nemzetünk iránt oly nagy kötelességei vannak, mint vajmi keveseknek, egy hölgyért, aki csak „ösmerősöd”, könnyelműen kockáztatod tested épségét, sőt életedet is! — mondtam neki jóakaró szemrehányással, hiszen X. bámulatosan jól lő.

— Igen! csak ismerem — hangzott visszhangként az igen halk felkiáltás mintegy válaszul — Nem! nem! nagyra is becsülöm e hölgyet! — tolda meg a mentséget barátom, miközben szomorúan mosolygott.

— Kérlek hagyd el a kérdezősködést — így némitott el, kiolvasván szememből, hogy bővebb fölvilágosítást kívánok tőle hallani.

Másnap reggel a megyeri patak torkolata mellett nőtt csatlóiban két pisztolylövés dördült el: az első nem talált, míg a második lövés golyója kedves barátom mindenkor biztosan célzó kezéből, földre terítette párbaj ellenfelét. A golyó a sebesült jobb csipőcsontját zúzta össze.

Persze! e párbajról mélyen hallgattunk mi segédek s az orvosok, mert a becsület azt parancsolja: ugyanis, a párbaj nem olcsó hírlapi „reclame”, mely a párbajozók néha csak képzelt bátorságát ingyen kürtöli a világba.

* * *

Mily nagy különbség van e két párbaj között, noha mindkettőnek oka nő volt. Az első bűnös szenvedély küzdte az elesett által, míg az utóbbiban a leglovagiasabb fölfogás hűvű bűntette meg a vétkest.

Amily kárhoztatandó a párbaj, ha okául korcsmai pörlekedés szolgál, ép oly fönséges az, ha ez által a férfiu oly nő becsületét óvja meg a meghurczoltatástól, aki nem tudja nem is tudhatja, hogy érte az illető testi épségét, sőt életét is kockáztatta.

Fállay Jenő gróf.

H I R E K.

— † Mekovits János Muraközben jól ismert kereskedő, a Todor-czégnek hű embere hunyt el 86 éves korában Csáktornyan. Temetése m. hó 30-án volt, a közönség nagy részvéte mellett. A temetést a görög nem egyesült vallás szertartásai szerint Tihonj Djebić lepovinai gör. kaludjer (szerzetes) végezte. Áldás és béke az elhunyt porain!

A csáktornyai nőegylet Zakál Henrikné elnöklété alatt m. hó 29-én választmányi ülést tartott, melyen a szegény tanulók karácsonyfájára gyűjtő özv. Laubheimer Jó zsefné és Ángyán Kálmánné urnók jelentették, hogy az említett célra 87 frt. 73 kr. gyűlt egybe. Elhatározottak 11 leány és 12 fiúnak f. hó 24-én délután 2 órakor leendő teljes felöltöztetése. A sylveszteri tombola estély rendezőit megválasztattak: Sárossy Lászlóné (elnök), Ángyán Kálmánné, Cvetkovits Antalné, Ilbner Karolyné, Margitai Józsefné, Ziegler Kálmánné és Zakál Henrikné. Nyeremény tárgyak vásárlására a választmány 30 frt. szavazott meg s felhívta a tagokat az adakozásra. A választmány megbizta a titkárt, hogy tombola táblákat szerezzen be a nőegylet számára.

— Csillaghullás. M. hó 27-én este 9 óráig rendkívüli erős csillaghullás észleltetett Csáktornyan. Ez égi tűnemény valóban pompás és meglepő volt. A babonás nép háborút, földrengést, meg más veszedelmet következtetett belőle. E csillaghullás oka a Biela féle üstökösnek a Földdel való találkozása volt. Így mondják a csillagvizsgálók, akik e csillaghullást előre megjövendelték.

— A csáktornyai vadásztársulat folytatólagos gyűlését m. hó 29-én tartotta. A gyűlésen Molnár Elek ügyvéd elnökölt, ki a kiküldött vadásztérület-bérlő-, helyiséget kereső és alapszabályokat készítő bizottság eddigi működéséről számolt be.

A perlaki kaszinó megalakulván f. évi november 29-én tartott a választó-kögyűlést, melyen elnöknek Götz Ferencz, alelnöknek Molnár Antal és jegyzőnek Tóth Sándor választottak meg.

— A csáktornyai körmendi helyi érdekű vasút érdekeltége m. hó 23-án Svasits B. alispán elnöklété alatt népes értekezletet tartott Alsó-Lendván a kaszinó helyiségében. Megjelent arra a nyugoti vasut egy szakközlege, Burger Pál főfelügyelő is a már kész részletes tervekkel s megadta minden irányban a tájékoztató felvilágosításokat. A tervek kidolgozása a Batthyány-Strattmann herceg körmendi uradalmának jószágigazgatósága mint engedményes megbízásából és költségén készült, még pedig két irányban: az egyik Alsó-Lendván át Mura-Szerdahely — Csáktornyának, a másik elkerülve Alsó-Lendvát és nem Mura-Szerdahely, hanem Baksa-Lenti-Tóthfalu érintésével a Kerkavölgyében haladna és Miklavec tájékán lépné át a Murát, ez iránynak is Csáktornya lenne a végpontja. Megállapodás abban történt, hogy a két irány közül az fog elfogadtatni, a melyiknek érdekeltége nagyobb áldozatkészséget fog mutatni. Az Alsó-Lendvát érintő irány rövidebb lévén, mintegy 130,000 frttal kevesebbe kerülne. Kiküldettek mindkét irányra nézve helyi bizottságok, hogy megye, az uradalmak, közbirtokosok és községek részére hozzájárulási nyilatkozatokat gyűjtsenek. Körmendnek Csáktornyával való összekapcsolása által ugyanis nemcsak az ország nyugati megyéi

nyernének a most már épülő félben levő zaborai vasut vonalain át direkt összeköttetést Fiumével, de miután feltehető, hogy mint a zaborai vasutat ez is üzembe veendi a magyar állam, vagy a kamatbiztosítást élvező magyar nyugoti vasut által üzembe véteti a magyar államvasutak igazgatósága, teljesen kezébe nyerné a csász. kir. déli vasuttal szemben is a Fiumével való tarifa-szabályozást. Eddigélé az országnak csak egy biztos összeköttetése van Fiumével, t. i. a Zákány-Zágrábon át vezet. Az alföldi fiúmei irány sem a fővárosból nem indul ki, sem nem lesz biztosítva, míg Gombosnál dunai hid nem épül vala. Jégzajlás idején meg éppen szűnetel. De a Zákány felé vezető összeköttetés is a fővárostól el van vágva. N. Kanizsa: tul kezdődik Mura-Keresztúrnál, addig a cs. kir. déli vasut nem mindig jóakaró szeszélyének van alávetve. A körmendi-csáktornyai vonal létesítése által a magyar államvasutak tarifa-politikája teljesen felszabadul a cs. kir. déli vasut gyámkodásától, a mennyiben az áruforgalom a fővárosból vagy az ország többi nyugoti megyéiből kiindulva, a magyar nyugati, körmendi-csáktornyai és zaborai vasuton át lesz Fiuméba és onnan vissza vezethető. A vasutak szállítási képessége pedig minden esetre nagyobb lesz különböző vidéket szelő vonalon, mint egyen.

— Legjobb védelem az utonállók ellen.

Egy úr éjjel után tér haza. Az utcán két gyanús külsejű egyén állja útját, de minden legkisebb félelem nélkül így szólítja meg őket: uraim, nem volnának oly szivesek nekem öt forintot kölcsönözni? A két csirkefogó nyomban kereket oldott.

— A felső-vidéken uralkodó roncsoló toroklob gyógyítása ügyében Dr. Pisztarits Károly orvos Budapestről, a magas belügy-miniszterium megbízásából nov. 2-án Csáktornyára érkezett s innét azonnal a helyszíniére utazott s F. Mihályoveczen telepedett le. A kórház felszerelésére a megyei alispáni hivatal egyelőre 474 frt. 60 kr. utalványozott a járási szolgabíró úr kezére.

— Az országos vörös-kereszt-egylet csáktornyai fiókja tisztelettel felkéri a n. é. közönséget, miszerint a szerb és bolgár háborúban megsebesült harcosok segélyezésére adakozni sziveskedjenek. Adományok készpénzben meleg ruhákban, sebkötők és tépésben köszönettel fogadtatnak e lap szerkesztősége és az egylet elnöksége által és hírlapilag lesznek nyugtáztatva. Ne tekintünk politikai rokon- vagy ellenszenvre, áldozunk szenvedő embertársaink szenvedéseinek enyhítésére.

— Sport. Mandl Róbert, Todor József s Ziegler Kálmán gardinoveczi vadásztérületén f. hó 4-én sikerült körvadást tartatott. Jelen volt 14 puskás: Buchberger Fülöp urod. pénztáros, Grész László jegyző, Horváth Ignác grófi titoknok Izsó J. ügyvéd, Lenk Ödön földbirtokos, Lupersz-bek József urod. tisztartó, Mandl Róbert földbirtokos, Margitai József lapunk szerkesztője, Pálya Mihály polg. isk. igazgató, Stetács Miksa urod. fővadász, Todor József kereskedő, Vlasits György urod. ispán, Ziegler K. kir. közjegyző. és Jenek Az ebéd Mandl R. szivczai pusztáján volt, ahol a társaság a legjobb hangulathoz töltött 1 órát a hölgyek (Dr. Krasoveczné, Mandlné unokanővérrel s Zieglerné) jelenléte fűszerezte a vadászat jó hangulatát. A vadászat eredménye: 69 nyul s 5 fogoly.

— Szerkesztői üzenet. Z á g r á b. V.

R. urnak. A-Domboról értesítenek bennünket, hogy a kérdéses könyvet már megrendelték egy zeneműkereskedésben. „A csillagfutás” lapunk jelen számára későn érkezvén, más alkalomra maradt. A tudósításokat megkaptuk. Köszönjük! A. D o m b o r u. B. V. Allaga Géza czimbalom iskolája kapható Fischel F. könyvkereskedésében Csáktornyan. — S z t. - G o t t h á r d. K. A. és K u r s a n e c z. G. F. Lapunk kiadóhivatala intézkedni fog. N. K a n i z s a G. y. J. Megbízása szerint járunk el. Egyebekben a kiadóhivatal fog intézkedni. T a p o l c z a. H. Gy. Bevállanak. P e r l a k. M. L. A perlaki társaskör számára a lapot utnak indítottuk. P e r l a k. T. S. Az alakulógyűlés jegyzőkönyvét kérnök szépen!

— Lótulajdonosok figyelmébe!

Nemo propheta in patria. Pichler Ferencz, cs. kir. főállatorvos ur évekkal ezelőtt lovak és szarvasmarhák részére egy gyógyszer talált fel, mely „Resolvir-szappan” név alatt Oroszország és a tengertúli országokban általános elterjedést talált, és mint háziszor, minden külső fogatkozásoknak egy istállóban sem hiányzik. Ámbár, vagyis inkább azért, mivel a feltaláló ur ausztriai, ezen szer hazánkban majdnem ösmeretlen. — A resolvir-szappanból az oszt-rák magyar monarchia gyógyszeráraiban felállított raktárak által, most minden lótulajdonosnak van alkalmja, egy próbatétel által e szer kitűnőségéről bizonyosságot szerezni.

SZÖVETEK női és férfi RUHÁKNAK.

Csakis tartós gyapjuszövetből egy közeptermetű férfi részére

Egy öltözetre	jó gyapjuszövetből	4 frt 96 kr.
3-10 méter	jobb gyapjuszövetből	8 " " "
	finom gyapjuszövetből	10 " " "
	legfin. gyapjuszövetből	12 frt 40 kr.

Peruwient a legfinomabb gyapjúból a legdivatosabb színekben a legújabb női-pozsztóruhákra, ara méterenkint 2 frt 20 2 frt 40 Fekete Palmerston ... télikabát szövet ... tricot, valódi gyaju téli köpenyek nők részére méterenkint 4 frt ... Loden női esőköpenyek és ruhák.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözé-keket, nadrag, felsőkatát és eső köpenyszövetek túlfű, Loden, com-mis Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztalposztókat perwient; doskingot ajánl

Alapítottát **STIKAROWSKI J.** ... 1866 ...

gyári raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlennül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel köl-demények bérmentve. Allandón több mint 150.000 o. é. frt ér-tékű raktárom van. ennél fogva természetesen, hogy nagy világítá-letemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítési áron alul tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja latni, ... hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva te-hat valósgos szédelgés ha posztókereskedési czégekben mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabjából és nem vé-gékből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes.

Megnem felelő posztóvégek kicsérletetnek, vagy a pénz visszaküldetik.

Levelezések, magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogadtatnak el. 208 12...20.

KELLER MÁTYÁS

CZÍPÉSZ

Nagy-Kanizsán

Főter, Uradalni házban.

Ajánlja a n. é. közönségnek

Czipész-üzletét

a melyben mindennemű ur-, női és gyer-mekeczipők a legújabb divat szerint külföldi bőrökből vagy egyéb kelmékből a lehető legjutányosabb ártért készít.

Különösen figyelmébe ajánlom a vízhatlan va-lódi muszka bagaria eszímákat.

Kész raktár mindennemű czipőkből és gyer-mek ránczos eszímákból.

Báli-, lakodalmi-, valamint más, hasonló alkalomra szük-séges czipők 10 óra leforgása alatt készíttetnek el.

Videki megrendelések, egy igen elavult mintaczipő beküldése mellett készíttetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri legmélyebb

tisztelettel

Keller Mátyás

czipész.

Emlék-albumok (Poesi!)

Legújabb divatu levélpapírok dus választéka!

!! Legszébb karácsonyi és ujévi ajándékok !!

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani a mai kor igényeinek megfelelőleg dusan berendezett raktáramat, a legszebb, legcélzzerűbb és legalkalmasabb ajándék tárgyakat úgy felnőttek, mint gyermekek részére, a legszebb kivitelű és legújabb kiadású imakönyvek, bőr-, csont és bársony kötésben magyar és német nyelven. Diszkötésű munkák magyar, német és francia nyelven, ifjusági iratok, mese és képes könyvek mindkét nembeli ifjuság számára a legnagyobb választékban. — A legújabb divatu és legszebb kivitelű levélpapírok dus választéka, — továbbá tudatom a n. é. közönséget, hogy raktáramat a legutóbbi időben, igen szép és dus választéku

írómappák, emlék-albumok és női-kézimunkákkal

bővítettem, melyre a n. t. közönség figyelmét különösen felhívom, ezeken kívül b. figyelmükbe ajánlom dusan berendezett

író- és rajzeszköz-raktáramat.

Legújabb divatu eljegyzési kártyák, meghívók, névjegyek, levélpapír és borítékok, czím vagy monogrammal ellátva, a legjutányosabb áron és pontosan készíttetnek el. — Továbbá mindenféle díszmunkák elkészítésére vállalkozom, melyek saját kézzel készíttetnek el.

A n. é. közönségnek irántam folyókat fokozódott bizalmuk, melylyel 35 év óta szakmaiattal megajándékozni meg nem szűntek, csak színdíja azon iránt melyet eddig követtem s mely tisztelemre nézve jövőre is változatlan marad és valamint eddig, úgy csatán is azon leszek, hogy színdíj jellemesség által megajándékozni bizalmukra, folyókat méltóbbá tegyem magam.

A n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva tisztelettel:

Fischer Fülöp

nyomdatulajdonos, könyv- és papírkereskedő Nagy-Kanizsán és Cséktornyán.

Írómappák dusan felszerelve és képrámák!

Magyar és német nyelvből álló nagy

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V X Y Z A B.

előfizetési díj havonta 50 kr. — a könyveket kicsérélni mindennap lehet.

Női-kézimunkák

En, Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajammal számtalan hálairattal, melyek mindenki által megtekinthetők, bebizonyítottam, hogy az általam feltalált hajkenőcs mindentéle hajbetegség, u. m. hajkihullás ellen, a hajnöves előmozdítására, a hajtűsző erősödésére, fejfájásra, korpaképződésre és kopaszodásra, uraknál a ritka bajusz és szakál ellen a legbiztosabb szerként használtatott bámulatos eredményt. — Vegyelemzési bizonyítványok a legkifűnőbb szakértőktől rendelkezésünkre állanak. —

Egy tégely ára: 50 kr., 1 frt 2 frt., használati utasítással együtt. Szétküldés minden világűrészbe postautánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett a gyárból

CSILLAG ÉS TÁRSA

Budapest, VI. király-utca 26.

Csáktornya kapható a gyógyszerárban a „Magyar Koronához”, valamint magyarországi nagyobb gyógyszerárban. 304 3—20.

Legszebb és legegyszerűbb Karácsonyi és újévi ajándékok

Alapított 1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított 1873. évben.

órás és ékszerész, Csáktornya.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüstárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által felülvizsgálva és fémjelvezve van.

Mindennemű

R É G I Ó R Á K A T

ugyszintén

arany- és ezüst tárgyakat

javítás végett jót állás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétnék.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruházaomat is a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani.

209 40—*

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöztetnek.

Mindig értéket képviselő tárgyak.

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat

500,000

M Á R K A

főnyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott és biztosított.

Eme újabb játékszervezet előnyös berendezés abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 1,000,000 sorsjegyet 50,500 nyereménynek kezesen törtenni, ezek között vannak főnyereménye esetleg 500,000 m a r k a, illetőleg:

1 nyer. a 300,000 marka	26 nyer. a 10,000 m.
1 nyer. a 200,000 „	56 nyer. a 5,000 m.
2 nyer. a 100,000 „	106 nyer. a 3,000 m.
1 nyer. a 90,000 „	253 nyer. a 2,000 m.
1 nyer. a 80,000 „	512 nyer. a 1,000 m.
2 nyer. a 70,000 „	818 nyer. a 500 m.
1 nyer. a 60,000 „	31,720 nyer. a 145 m.
2 nyer. a 50,000 „	16,990 nyer. a 800 „
1 nyer. a 30,000 „	200, 150, 124, 100, 94, 67,
5 nyer. a 20,000 „	40 és 20 márká.
3 nyer. a 15,000 „	

E nyeremények közül az első sorsolás 2000-et foglal magában, összesen 117,000 márkával.

Az első főnyereménye 50,000 marka és emelkedik a 2-dik 60,000 m., a 3. 70,000, a 4. 80,000 m., a 5. 90,000 m., a 6. 100,000 m., a 7-ben pedig esetlegesen 500,000 spec. 300,000, 200,000 stb. márkára.

A sorsolások hivatalosan vannak megállapítva.

E nagy államilag biztosított sorsolás legközelebbi húzása, megállapítás szerint

f. évi december hó 9 én tartatik meg.

1 egész eredeti sorsjegyet ára csak 3 frt 50 kr. fél „ „ „ 1 frt 75 kr. negyed „ „ „ 90 kr. Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, posta utáni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a legteljesebb mértékben teljesítenek, s mindenki az állam kincserével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezéhez kapja.

E megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltnék, melyekből egy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betételek is megláthatók s minden húzás után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási lapjainkat.

Kívánatra a hivatalos alaptérkép bérmentesen előre is megküldjük, s készen nyilatkozunk nem tetszés esetében a húzás előtt a sorsjegyeknek a pénz visszafizetése mellett visszafogadására.

E nyeremények kifizetése mindig pontosan s az állam jóállása mellett történik.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt s érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között: 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000, stb. márkákat.

Egy ily, a legszolidabb alapokra fektetett vállalatnál előrelátólag mindenütt a legelőkelőbb részvevőkre lehet bízton számítani s ez oknál fogva kérnők, hogy minden megrendelésnek megfelelően megbízásokat a közeli húzás miatt, mielőbb közvetlenül hozzánk beküldeni

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Ezzel köszönetünket nyilváníttuk az eddig ajándékozott bizalomért, s kérjük a hivatalos tervezet attekintése által a nagyszerű nyerési esélyekről meggyőződnie, melyeket a sorsolások nyújtanak.

292 7—7

A FENTEBIEK.

Singerstrasse 15.

zum

„gold. Reichsapfel“

PSEPHOFER J.-FELE

gyógyszertár

Bécsben.

Vértisztító labdacok

ezelőtt egyetemes labdacok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmagasabb esetekben, melyben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok számtalanszor és a legrovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 dohoz 15 labdacokból 21 krajczár 1 teleres 6 dohoz 1 frt 5 kr. bermentetlen utánvétküldemény 1 frt 10 kr. (tekercsnél kevesebb nem küldeték szét.)

Számtalan levél érkezett, melyek írói hálat mondanak e labdacokért, melyeknek a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik, aki csak egyszer kísérletet tett velük tovább ajánljak.

Számtalan köszönő irat közül, ide mellékelve közlünk néhányat.

Leongang, 1883. május 15.

Igen tisztelt uram! Az ön labdacai valóban csodás hatással nem olyanok mint sok más dícsért szer. ezek valóban minden baj ellen segítséget nyújtanak.

A husztra rendelt labdacok legnagyobb részét barátaim és ismerőseim között osztottam szét s valamennyien jó hasznukat vették, s még magaskori és különféle bajban, betegségben szenvedő személyek is ezek által ha nem is teljes egészséget, de tetemeg javulást nyertek és tovább is akarják használni. Fogadják az én legbensőbb hálát és mindazokét, akiknek szerencsénk volt az ön labdacai segítségével nyerni vissza egészségünket.

Deutinger Márton.

Béga-Szt. György, 1882. feb. 16

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé legmélyebb hálát az ön labdacaiért, mert Isten segítségével után egyedül az ön labdacaitól gyógyult fel nőm, ki már évek óta szenvedett mizerében, és habár egyelőre még neha be kell vennie a labdacokból, de egészsége már annyira helyreállt, hogy fiatalos frissességgel üzheti valamennyi

foglalkozását. Kérem szíveskedjék e hálanyilvánítást az összes szenvedők javára felhasználni és egyszerre mind méltóztassék újabb 1 kért e k e r c s l a b d a c o t s két db. kínai szappant küldeni. ... Kiváló tisztelettel maradtam alázatos szolgálja,

Novák Alajos, főkertész

Tekintetes Uram! Ama feltévében, hogy az ön valamennyi gyógyszer egyenlő jóhatású, mint az ön kitűnő fagybalsama, mely az én családomban néhány idült fagydagánatot hamar megsemmisített, daczára az ugynevezett egyetemes szerek ellen érzett ellenszenvemnek arra határozottan el magamat, hogy az ön vértisztító-labdacsaioh folyamodom, hogy e kis golyócskák segítségével ostromoljam sok évi hámorthoidali bajomat. Nem habozom önnek bevallani, hogy idült bajom négyheti használat után teljesen megszűnt s hogy ismerőseim körében igen buzgón ajánlom e labdacokat. Nincs is semmi kitógasom az ellen, ha ön e sorokat n.ilvánosan — de névaláírásom nélkül — közzé teszi.

Bécs, 1881. feb. 20.

G. v. T.

Fagybalsam Pspher J.-től, évek óta elismerve, mint legbiztosabb szer barmitféle fagybajok ellen, valamint nagyon üdült sebekellen is 1 tégely 40 kr.

Golyva-balsam a golyva ellen biztos szer. 1 üvege 40 kr.

Élet-esszencia (prágai cseppek) megromlott gyon or, roz, emésztés. minden nemű altstbajok ellen kitűnő háziszor 1 üvege 20 kr.

Utifü-nedv általános ismert kitűnő háziszor katarhus, rekedtség, számarhura stb. ellen, 1 üveg 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs legjobb szer köszvény és rheumaszerű bajok ellen. Ára 1 frt 20 kr.

Minden fajtájú homöopathikus szerek folyton raktáron vannak.

Az itt felsorolt készítményeken kívül kapható valamennyi osztrák-magyar újságban hirdett külföldi és belföldi gyógytár különlegesség u. m.

Alpesi-fü-likör W. O. Bernhardtól 1 üveg 2 frt 60 kr. 1 fél üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Romershausen-féle szemesszenczia 1 üveg 2 frt 50 kr. egy fél üveg 1 frt 50 kr.

Dr. Hufeland-féle szemdobány 1 doboz 60 kr.

Kwizda-féle Köszvény-fluidum 1 üveg 1 frt.

Restitutio-fluidum lovak részére 1 üveg 1 frt 40 kr.

Korneunburgi állatpor 1 csomag 42 kr.

Ferencz pálinka 1 üveg 60 kr.

stb. stb. és minden notalán raktáron nem levő ezikk kívánatra gyorsan és olcsón megszerethetők. Postai küldemények 5 frt aluli megrendeléseknél csakis az összeg előlege beküldése mellett nagyobb összegeknel utánvétellel is eszközöztetnek. 306 1—12

Stajer növénynedv 1 üveg 88 kr.

Mária-czelli cseppek 1 üveg 35 kr.

Schaumann-féle gyomorsó 1 doboz 75 kr.

Herbabuy - féle Neuroxylin 1 üveg 1 frt 20 kr.

Mész-vas-szirup Herbabuy-tól 1 üveg 1 frt 25 kr.

Oxford fogesepek 1 üveg 50 kr.

Labdacok ezek számára 1 doboz 30 kr.

Tourista-kenőcs 1 tekercs 60 kr.

Porok lábizzadás ellen 1 doboz 50 kr.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Domovina.

Marko. Tko svoju domovinu za istinu ljubi, on si za dobe izabere stanoviti stališ, i dužnosti, koje stališ njegov sobom donosa, marljivo, podpunoma i poleg dušnoga spoznanja obnaša, da tak izpunjavanjem dužnostih svojih ne samo sebe srećnoga napravi, nego i celu domovinu. Pred očima pravoga domoljuba vsaki je lenjak pravo zlo domovine, ili se on lenjari po lijepih palačah ili pak gnjili pod plotom. Vsakoga onoga stepihleba i dangubu, koj samo je i pije, spi i igra se ter vmangujuć vživa se onoga, kaj su drugi s trudom i potom priskrbeli, drži za pijavku, koja ceca krv iz tela domovine; svakoga potepuha i bógca (petljara), koj delati more a neče, drži za občinskoga tolvaža, s tom jedinom razlikom, da navadni tolvaži robe ljude po šumah i selih. Tko svoju domovinu istinski ljubi, on negledi do velikih službah i častih doći zato, da vekšu plaću i dohodke dobi, nego za to, da bude imal više prilike domovini hasniti. On preštima vsaki stališ, vsaku mestriju ar vu svakom stališu domovini hasniti more; ar vsake fele stališi nikaj drugo nisu, nego vsake fele kotrigi jednoga tela, koje zovemo: domovina.

Peter. Gđa bi vsaki takov domoljub bil kakvoga ti ovde opišuješ, onda dakako domovina srećna bi bila, no ti si ovde vno go takvoga povedal, kaj se nas muže nedotiče; već zvećinom na nekoju gospodu i purgare, ar poleg tvoega opisa med mužmi bi se našlo više pravih ljubitelov domovine, nego med nekojimi kaputaši, ar ovi niti istoga svojega materinskoga jezika neljube, pokedob se navek med sobom stranjiskim jezikom razgovarjaju, pak onda misle da su Bog zna kak mudri.

Štef. Im poglednite samo našega krčmara Bukviča, on je bil ljeto dni vu Krauskoj, pak već neče magjarski govoriti nego kranjski, im sam ga čul na svoja vuha, kak prešestnu nedelju je počel jednomu gosponu računati, pak i na novo ponudjati njegovo dobro vino: Gospud, neboju nič već zašafali. Tisti Šomlaver je ta nar fineši: tist je iz Ogurskiga od svetiga Šomlava: je dober, ino fin le ga skusite.

Gjura. A naš gospon mladi kovač Kikirič, došel je iz nemškoga Graca, gde je bil tri ljeta, kak da bi niti nej znal magjarski, oženil se je s jednom nemicom, detiče ima same nemce, a žena na mesto dekle ima nekakvoga štumadlina, pak ti se po celi božji den razgovarja samo: „Sog sogter, bos sogter“ a mojemu Ivanu nigdar drugač neveli nego Johan a njegva žena je moju malu kćerku Janicu prekrstila v nekakvu Netiku, pak mi je već dete čisto spuntala.

Marko. To su vam same suple glave, od kojih je ne vredno niti govoriti, ar vsaki, koj je spameten, mora se iz takvih norcov smejeti. Tko magjarsku zemlju i magjarski jezik zametava, nek se vun seli, nitko ga nezove ni nesili da ovde živi. I ja sam kak vam je vsim poznato, vno med tudjim svetom preživl, ali se iz svoje domovine nisem nigdar spozabil, ona mi je bila navek pred očima, nigde mi nije bilo tak dobro, tak blaženo, kak vu ovoj preljepoj zemlji, gde sam se rodil, gde sam svoju mladost sprevedil, gde sam imel svoje roditelje, prijatelje, rodbinu i poznance, gde mi je tak rekuć poznat bil vsaki brežanjek, vsako steblo vsaki grm, gde sam se s braćom i vršnjaki prez brige igral i veselil, je, na pameti mi je bil vsaki vsaki krat, vsaka lipa, gde sam si znal odpočivati, vsaki travnik, po kojem sam se s pajdaši naganjal i veselil.

Komaj sem čekal onu srećnu minutu, gda sam se mogel povrnuti vu svoju milu domovinu. Vezda sam srećen i blažen osobito pak zato, kaj imam priliku vezda domovini hasniti, je, ljubljena braća ljubimo svoju domovinu, sveta nam nek bude zemlja, vu kojoj kosti naših dedov, naših nam milih i dragih počivaju, izpunjavajmo vsakoj dužnosti

stališa svojega, pak bude domovina, naša mila majka, precvela, a blagoslov božji bude se nastanil vu hiže naše! Bog nam vusreći domovinu!

Vsi. Bog nam blagoslovi našu domovinu živila domovina!

Marko. Bog i vas poživi, i blagoslovi hiže vašel A vezda idite dimo i pozdravite žene i decu svoju vu ime moje, vu ime žene i dece moje. (Otidu).

GLAD FERENCZ
učitelj.

Igra vu čakoveckom gradu (1625).

Prošlost magjarskoga naroda je takva, kak jedna jezero godišnja kmična noć. Ali kak god kmična noć ima svoje svetlo, tak i prošlost ima svoje svetle zvezde, a to su imena onih junakah, koji su našu domovinu branili. Jedno ime od ovih junakah je medjimurski kapetan, grof Zrinyi Mikloš.

Čakovec je bilo orlinsko gnezdo Zrinyiah. Od ovud je išel orel Zrinyi György vu boj proti turčinam, dotčas su mladi orlini Mikloš i njegov mlajši brat Peter kod njihove matere ostali, tu su se od dana do dana igrali vu svetlih sobah toga garda.

Iz povesti je poznato, da odhranjenje ovih mladih Zrinyiah sastojalo je samo iz onoga, kaj su vu gradu videli i čuli.

Jedenput su naoruženi soldati došli vu grad, naprvo su nosili oduzete zastave, lepe puške, konje, zvezane turčine, a odrezane glave su bile na oružje vtaknute.

Mikloš je bil devet let star a Peter pak osem. Njihov otec je išel vu boj proti napastnim turčinom, koji su vu onom vremenu više put vu našu domovinu došli. Deca su se tak igrala vu gradu i skakala su iz jedne sobe vu drugu, dok vu jednoj hiži nisu jednu strelicu našli, i s ovim su probali, koj zna bolje streljati. Ali da me štovani čitatelji bolje razumiju, opisat budem, kak je taj grad vu onom vremenu izgledal.

Vu prvom štoku, gde je sad kr. kotarski sud, su bile složene od turčinah oduzete zastave i svakojačko oružje. A oni obloki, gde su sad zmazani rebrnjaki (šaluzini) bili su veliki obloki s farbanimi šajbami. Na železni klini su vesili šišaki s perami, železne rubače i zavinute sablje. Vu onom dōlu, gde je to sve ležalo je sada gospona sudca kancelarija, sve one hiže, koje su bile tak svetle, su od suda zavzete. Sad hodimo pak malo vu prošlost. Dva Zrinyiji su strelicu prijeli, da vidiju, koj zna bolje ciljati.

Ti Peter! hodi otvorimu sva vrata, vu šestoj hiži postavimu ovu tablu, na kojoj je jedna janičarska glava narisana. Koj bu tu glavu predi vu nos zgodil, on dobi od naše mame za južinu mesto dvih jabukah, tri.

Dobro, ali ako mama nebu htela verovat, da smo se vadljali i nebu htela više dati jednomu, kak dve jabuke? Ja odbežim k njoj, pak bum joj rekel. S tim Peter odbeži k materi. Mati koja se je za svojim mužem zalostila, kak si je dete opazila, taki se obradovala.

Sedne se na jedan baršunjski divan, da vidi, koj bu bolje znal streljati.

„Mlaj i naj prične“ veli Mikloš. Prični Peter! Triput slobodno streljaj.

Peter je napnul strelicu, i triput je strelil. Prva špica zapicila se je vu janičarskoj glavi prav vu čelo, druga vu levo, a treća vu desno oko.

Nosa nije zgodil!

No Mikloš sin moj pokaži, kaj znaš til Sad prime Mikloš strelicu vu ruku. Obraz mu se niti najmenje nije genul, strelicu izpruži.

Poči štrunja, fućajuć leti špica č ez vaih pet vrat, i gledil v nos janičarske glave se je zapicila.

Njegova je bila jabuka! Draga mama i Peter je dobro cilal, razrežite jabuku na dvoje, jedna polovica naj bude njegva.

Mati je sladko izkušavala svoje dete, s tim mu je naplatila njegvo dobro i plemenito srce.

To je bila igra dveh mladih Zrinyia. Takvo je bilo življenje leta 1625-ga vu čakoveckim gradu, med sadašnjimi nemimi, tužnimi i čudnimi zidinami.

A scopram je 260 let tomu.

B B.

Kaj je novoga?

— Padanje zvezdah se je vidlo 27-ga novembra večer do 9. vure. Jezero i jezero zvezdah je padalo po nebu, kak da bi tam gori sneg išel. Jako lepo je bilo to gledati. Ali vno su se prestrašili i rekli su, da bude boj, kuga i Bog zna, kakva nesreća. Ali to sve nije istina. Ovo padanje zvezdah je to zrokuvalo, da se je Biela zvana zvezda s Zemljom zišla. To padanje zvezdah su vućeni ljudi prorokovali.

— Tisza Kálmán predsednik vlade Magjarske je 29-ga novembra obdržal svoj 10 letni jubileum kakti Minister. Varmegijje varaši, orsački velikaši i vno drugi su se potrudili k njemu vu Budimpešt, da mu sreću i dugo življenje želiu. Na svečanom obedu je bilo do 1200 ljudih.

— † Mekovits Janko Medjimurcom dobro poznat trgovac, koj je dugo letah vu Todorovim štacunu verno služil: vumrl je 29-ga novembra vu Čakovcu. Pokopan je bil 30 ga nov. poleg zakona grčke vere. Pokopal ga je G. Tihonj Djebić grčki kaludjer iz Lepovine Naj počiva vu miru!

— Najbolše proti tolvaikom. Jeden gospon ide kesno v noći dimo. Po putu se sretne s dvema pravem. On to opazi, kaj oni hoćeju, čisto mirno je pita: moja gospoda, nebi bili tak dobri meni pet forintov posuditi? Ovi dva se na jenput pobereju i ostaviju ga.

— Krvna osveta. Šilingjan Kujedan Šandor je s nožom doli vpičil Heller Todjera i Murešan Jova na jednom gostovanjem. Heller Todjer je odmah vumrl, a Murešan pak za dve vure je spustil dušu. Toga strašnoga krvnika su kr. sudu prek dali.

— Ubojstvo. 22. novembra su pri Živčec Antonu zebanovečkim krčmaru zatukli Šurdi Imbru koncovčavskoga stanovnika. Nesrećnik ovaj išel je svoje posle zvršavat vu Zebance i kada je zvršil, navrnul se je k spomenutomu krčmaru, gde se je mužki bal obdržaval. Nutri se je napil i s nekojimi ljudmi vu svadju se zmešal, kajti nisu dopustili, da bi mužikaši ono igrali, kaj je on zapovedal Natoga je jeden izmed krivcov na dver hitil, gde su ga već dva drugi s kolicu čakali. Ovi su ga pričeli buhati i tak su ga dugo mlatili, dok se nije mrtev doli zrušil. Krivce su žandari vlovili i vu Čakovec dotirali.

— Serbsko bulgarski boj je na nekoliko dnevor prestal. Naša vlada nije dopustila, da krv zabadava teče, pak je poslala svojega ablegata vu bulgarski tabor, da očituje bulgarskomu knezu Šandoru, ako neprestane vojovati proti Serbiancom, onda Austria-Magjarska vlada, bude morala Serbiancom na pomoć iti. Na to su se protivnici na nekoliko dnevor pomirili. Ali zato mir nebude stalen, ar Serbianci nečeju onu bitku, koju su do vezda od Bulgarov dobili njim oprostiti Serbianci se pak spravljaju, tak takajše i Bulgari, koji su vre Serbiance tija do serbske meje stivali. I crnogorski knez je javil, da ako bi potrebno bilo, bi Serbiancom na pomoć išel, ar niti on nemre dopustiti, da bi se Bulgaria povekšala.

— Vu Priloku su čitaonicu (kasino) utemeljili starovnici. Veliko spravišće se je obdržalo 29. novembra. Zabrali su za predsednika G. Götz Ferencza, za podpredsednika G. Molnar Antona, za notariuša Tóh Šándora.

— Orsačko spravišće je ovaj mesec 26-ga dokončalo svoje delanje okole zakona od kr. notariuše i prijelo od onog saveta. Za tom su još vu dvema posli prijave dane

ob soldáskom posla. Ludovika akademia je takajse vu govoru bila-

— Na uspomenu za osvojanje grada Budima se jako pripravlja. Na povestničku izložbu se takajse veliko pripravljaje dela. Skupljali budu sve ona pisma i knjige, puske i više takvih stvari, koje nam onaj prizor donasaju. Povest onog dogodjanja bude nam Karolyi Arpad mladi pisac opisal. Delo njegove bude s više kipovih ilustrerano. Tam budemo videli i kipa Zrinji Ilone iz one dobe.

— Vraćto proti rane. Ako se človek opeče, to najvišeput veliku bolest včini, i navadno se nekakvi čudnoviti mehurčki napraviju. Kakvu goder felu se človek opeče ili na vrućem željezu ili s kropom ili s vitriolom, naj samo ranu s kakvom goder oljom, (samo s petruleumom ne) namažemu onda ne s a m o, da se nikakvi mehurčki nebudu napravili nego i bolest za kratko vreme prejde. Ako ranu još s finom soljom naribamo, još bolje je. Ako pak to vraćto potle nucamo i onda zgubimo bolest, nego mehurčki svikak nastaneju.

Nekaj za kratek čas

Mati; Kaj se ti Karlek nemaš nikaj vučiti za pondeljek?

Karlek: Ah imam mamica; ali zutra je nedelja, pak imam još dosta vremena, da svoje lekcije napravim.

Mati: Neznaš kaj ti je otec rekel: Neprenašaj onoga nigdar na zutra, kaj moreš denes včiniti.

Janica: Je, japica imaju čisto prav. Kaj ne mamica, zato budemo mi još denes na večer pojeli onu tórtu, koju si otcu za godovno pripravila!

Jeden nemec zbetezal je vu varašu od glavobolje, ter si je morol leći vu postelju i

pozvati doktora. Doktor je došel i rekel mu je: Vi se morate dati kristirati. Kak je doktor otišel, rekel je betažnik: Vezda vidim, da su vu ovom varašu sami norci, mene boli glava, a doktor mi hoće vraćiti zadnjicu.

Muž: „Ti Pavel, kaj binapravili, da bi se naši dečki bolje vu školi vučili?“

Muž: „Eh, znaš kaj, pošljemo gosponu navučitelju dve šunke, taki bu bolje!“

Gost: „Kaj je moći tu za jesti dobiti?“

Kelner: „Teletinu, alaninsko, bržolice šniclina“

Kelner: „Bržolice su gotove, a šnicl se mora stopram peći.“

A (k jednemu) „Kak su kaj, japica?“

B „Pak zakaj mi oni veliju japica!“

A: „Im njih vsaki znanec tak za japicu zovel“

B: „Aj kaj bi to, samo jen osel me more za japicu zvati.“

Vahtar (jednemu mužu, koj je hotel polest željezničkoga puta iti): „Gledite taki, kaj odovud vkrej otidete, ovudnesme nigdo hoditi!“

Muž: „Kaj, to bi bilo bedasto, kaj ja ovud nebi smel iti im ja imam biléta; i bil bi se takaj mogel s cugom peljati, da sam ga ne zamudil!“

„Ja njim velim, naš apotekar njim je spametneši kak kuršmit.“

„Pak kak to, Ivek?“ — „Je tak, on mi je včera vraćto dal za moju kravu, pak je rekel: Ako ovo nikaj nebude hasnilo, onda već nebude nikaj hasnilo. I rihtig je tak bilo. Moja ridjana je još on dan verkla.“

Inaš: „Očkad sam pri novom majstru, nemrem niti falaceč mesa pogutnuti!“

Mati: „Pak kaj ti fali?“

Ivaš: „Ah, meso mi fali!“

Trgovac: „Naj me vrag vzeme, ako jim morem faleše dati jeden meter od ovoga štofa, kak za jeden forint!„

Kupec: „Više pak kak 80. krajcarov nedam, rajši idem vu drugi štacun, pak si tam kupim. Zbogom!“

Trgovac: „Naj ostaneju! Natan, moj sin, daj toga štofa za 80 krajcarov, ja ga nemrem dati, ar sam se zaklel!“

Plebanuš: „Ali draga gospa, kak moreju to dete po tak veliki zimi tu vuui nositi?“

Žena: „Naj se nedaju zesmejati g. plebanuš, ar kaj jim tak malo dete zna od zime!“

Jeden šupeljak oběduval je pri istom stolu gde i jeden mudroznanec, i videč, kak mudroznanec vnogo slaščice prav tečno je, reče mu: „Čudno mi se viči, da i mudroznanec radi slaščice jedul.“ „Zakaj ne,“ odgovori mu mudroznanec. „kaj vi misljite, da je Bog vu svojoj premudrosti dobre stvari samo za he-dake stvoril.“

CENA ŽITKA.

Kuruza	na vagi	5.50 6.—
Pšenica	„	7.50 7.80
Hrč	„	5.50 5.50
Jecmen	„	6.— 6.50
Zob	„	4.25 4.75

LOTTERIJA

Bpeštu 1885 27. november

30. 11. 22 24. 25.

Szarkesztó: MARGITAI JOZSEF urednik.

Hirdetések.

252 sz: 1885

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 6197/885 számú végzése által VARGA ILONA felső krályveczi lakos végrehajtató javára VARGA MIHÁLY felső krályveczi lakos ellen 268 frt. 70 frt. 66 és fél kr. tőke s ennek járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 540 frtra becsült 4 ló, 1 szekér, 5 malacz és 2 tehénből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis felső Krályveczen alperes lakásán leendő eszközésére

1885-ik év december hó 11-ik napjának délelőtt 9 óraja

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett is eladni fognak.

Mindezek, kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket, vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan 1885 ik évi december hó 1 napján

Maximovits György
kiküldött bíróági végrehajtó.

Prodaja hiže i kamenarnice.

Vu V.-Kaniži Király-vulici pod 39. hižnim br.

i vu v.-kanižkoj gruntuovnici pod 649. br. nalazeća hiže

tvornica za kamenje seči,

pisarna, dvor i vrt, tak takajse vu Horvatskoj.

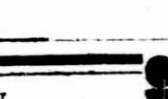
poljeg Varaždina vu Vinici

ležeća i vu viničkoj gruntuovnici pod 191. br. stojeća, kamenarnica, barakki, orudje i kola za kamenje voziti, se dobrovoljno za fal cěnu i s priličnim uvětom prodaje.

S bližjim izvěšćajom služi vlastnik Hild Károly vu Sopronu, ali pak Györffy Janos fiškalijus vu V.-Kaniži. 308 1—4

A legjobb és legszebb
Harmonikák
és minden
zene-
hangszer
csak
Trimmel N. János-nál
BÉCS
VII. Károlystrasse 74.
Árjegyzékek harmonika
vagy más zene-hangszerekről
ingyen és bérmenten.

305 1...30

A RESOLVIRSZAPPAN,

feltalálva és sajátkezűleg készítve

Pichler Ferencz től es. k. főállatorvos az osztrák-magyar hadseregben, gyógyít minden külső sérülést és bőrkütiést minden házi állatnál, eltávolít minden használati és szépségi hibát a lovaknál, különösen minden bennülséget gyógyít úgy ujat mint idültet és különösen mirigy-, csontszenvedések, kiváltképen izom-gyuladások és szerszám nyomásnál gyökeres gyógyszer.

A resolvirszappan kitűnő tulajdonságai következtében és gyógyítási eredményei miatt gazdasági egyesületektől, állatorvosoktól és számos földbirtokosoktól ismételtlen megismerő bizonyítványokkal és elismerő hálaliratokkal kitüntetett.

1 darab resolvirszappan 50 gramm tisztasuly, elegendő 10 beteg ló részére o. é. 1 frt 20 kr.

120 25 2 10

Minden darab resolvirszappanhoz egy pontos használati utasítás a hazai nyelven mellékelvettik.

Fő-elárústás minden világrészre Wasilewsky és Pilaskiál Varsóban.

Főraktár Magyarországon Török Józsefnél gyógyszerész Bpestben, továbbá kapható minden gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárakba.

Hogy minden utánas megakadályozassék minden doboz resolvirszappan az ide mellékelvett törvényesen letétem-nyezett védjeggyel és kézvonásokkal el van látva, 307 1—10.

WASILEWSKI és PILASKI Varsó.